

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

110. An ad effectum Sacramenti sufficiat implicitum propositum de cætero non peccandi, quod in ipsa detestatione peccati virtualiter continetur? Ex p. 3. tract. 4. res. 118. alias 119.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

nerit nisi forte à multo tempore confessus non sit, & memoria diffidens ob fragilitatem se peccasse metuat; hoc enim in casu ipsium in genere contenti debet, non sub conditione, sed sub presumptione probabili; quæ interdum generat tantum dolorem, quantum certitudo peccati. Secundo, si post habitam contritionem de peccatis recogitatis occurrat aliud peccatum, quod prius in memoriam non venit, tunc de eo contritio, vel attritio habenda erit; quia formalis pœnitentia de omnibus peccatis per se habenda est; contritio autem, quæ hic præcessisse supponitur, non fuit, nisi virtualis respectu peccati oblivioni traditi; ergo manet obligatio ab forma-lem ejus pœnitentiam, cujus in illa virtuali votum continebatur. Et hæc omnia docet Guilielmus Mercerus de Sacram. in supplem. 3. part. D. Thome quest. 2. art. 3.

RESOL. CIX.

An aliquis accedat ad confessionem sufficienter attritus absque alio formali proposito non peccandi de cetero recipiat gratiam, & confessio sit valida? Et docetur, ut quis habeat propositum vitandi peccatum futurum non requiri, ut positive judicet se constanter evitaturum peccata etiam mortalia, sed quod in presenti verè proponat, quantum in se est, illa vitare. Ex part. 5. tract. 1. 4. & Misc. 2. Ref. 66.

§. 1. DE hoc novissime interrogatus respondi affirmativam sententiam docere Jacobum Granado in 3. part. de Sacram. contr. 7. tr. 10. disp. 3. sect. 1. num. 6. ubi sic ait: Verum Pœnitentiæ sacramentum constare non potest sine dolore peccatorum, & quoniam qui dolet se aliquis fecisse, consequenter statuit in futurum præcavere, pertinet etiam ad essentiam pœnitentiæ istud propositum, quod licet formaliter, ac proinde distinctum à dolore requiratur ad contritionem, ad attritionem existimo sufficere virtuale, quale intrinsicè clauditur in dolore, quia Tridentinum non requirit formale, dum de illa tractat, nec est sufficiens motivum ad id asserendum. Quare qui ex animo dolet de peccatis propter penas inferni, sufficienter dispositus accedit ad sacramentum Pœnitentiæ absque alio proposito formali non peccandi de cetero, quamvis consilium optimum sit non accedere sine illo. Ita Granado; sed an probabiliter, alij judicent. Vide Tannerum tom. 4. disputat. 6. dub. 4. num. 83. & 84.

2. Advertendum est tamen pro praxi, ad hoc ut quis habeat propositum vitandi peccata in futurum, non requiri, ut positive judicet se constanter evitaturum peccata etiam mortalia, sed quod in presenti verè proponat, quantum in se est, illa vitare, qui actus, ut patet, haberi potest cum judicio probabili, quod quis reincidet in peccata. Unde peccator, qui propter consuetudinem vix sperat se non lapsurum rursus in eadem peccata, potest legitime disponi ob absolutionem obtinendam, quod est notandum à Confessariis. Et ita docet Joan. Præpositus in 3. part. D. Thom. quest. 86. art. 1. dub. 6. numer. 45.

RESOL. CX.

An ad effectum Sacramenti sufficiat implicitum propositum de cetero non peccandi, quod in ipsa detestatione peccati virtualiter continetur? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 119.

§. 1. Negativam sententiam docet Sotus in 4. dist. 15. q. 1. art. 2. & dist. 17. quest. 2. art. 1. & lib. 2. de natura, & gratia, cap. 14. Cano relect. de pœnit. part. 1. Bellarminus lib. 2. de pœnit. cap. 6. & 7. & alij, quia Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 6. hoc propositum requirit distinctum ab amore Dei.

2. Sed contrariam sententiam probabilem esse puto, quam tuerent Vega lib. 3. in Concil. Trident. cap. 21. Petrus Soto de pœnit. lect. 17. Major, & Almaynus in 4. sent. dist. 14. quest. 1. cum aliis; & ratio est, quia uno simplici actu detestationis peccatorum ex motivo supernaturali, homo sufficienter disponitur ad justificationem, & tamen fieri potest, ut de vita in posterum instituenda, aut peccatis evitandis nihil cogitet. Ergo. Advertit tamen Villalobos in sum. tom. 2. tract. 9. difficult. 19. n. 8. quod [quando el penitente se acuerda de los pecados futuros, tiene obligacion de tener proposito actual de evitarlos, que de otra manera le tendra virtual, mas quando por la tristeza y dolor de los pecados ne se acuerda de los futuros, esto basta, como le basto à David.

3. Ex quibus Layman in Theol. moral. lib. 5. tr. 6. cap. 4. num. 6. conciliat DD. citatos, quorum aliqui ad justificationem peccatoris formale propositum vitandi peccata requirunt, alij verò implicitum in ipsa peccatorum detestatione inclusum sufficere aiunt. Hinc Franciscus Sylvius in addit. ad 3. part. q. 1. queritur 1. sic asserit: Si quis occupatus, vel in examina sua conscientia, vel in detestanda vita præterita, vel in imploranda Dei misericordia, & petenda venia, vel in excitando se ad amorem Dei, & dolorem de ipsius offensa, non cogitet actu, dicens intra seipsum: Volo abstinere à peccatis, sed bona fide eat ad confessionem, ibique se accusans veniam petat, verè est contritus, talique ejus confessio est bona, quia in dicto examine peccatorum, & petitione veniæ à Deo, includitur sufficiens propositum non peccandi de cetero. Ita Sylvius, & ego. Unde Confessarius ex suprascriptis sedabit multos scrupulos aliquorum dubitantium, si habuerint cum detestatione peccatorum formale propositum, illa de cetero vitandi.

RESOL. CXI.

An propositum non peccandi de cetero expressum, & formale sit necessarium consenti in articulo mortis? Ex part. 6. tract. 7. & Misc. 2. Resol. 34.

§. 1. Cui non occurret is casus? Et ad illum negativè respondet Pater Suarez 3. part. tom. 4. disp. 4. sect. 3. n. 4. ubi sic ait. Deinde observo, hoc videri intelligendum regulariter, quando reliquum est aliquod tempus presentis vitæ: nam si homo in ipso mortis articulo pœnitentiam agat, non est, quod de proposito vitæ futura sollicitus sit: nec enim obligandus est ad habendum illud propositum sub conditione, si vixero: tum quia hi actus conditionales circa futura, per se absolute loquendo non sunt necessarii ad salutem: tum etiam quia fieri potest, ut vita futura jam sit desperata moraliter & ideo nulla ratio postulat, ut talis actus sit tunc simpliciter necessarius. Et hoc etiam confirmat usus: nam si hominem damnatum ad mortem exhortemur ad pœnitentiam, non multum curamus de futuris actibus in presenti vita; sed de dolore præteritorum; quia licet aliquantulum vitæ superfit, moraliter tamen quasi nihil reputatur: nam quod parum distat, distate videtur, & perseverando

Sup. hoc in Ref. præterita, & in Ref. seq. §. Sed circa, & pro confessione veniam in hoc casu lege supra doctrinam Ref. 101.

NTON
MORA
om. 10 II
E III